

Sygn.akt I Cz 120/13

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Ratkowska

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2013r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Z. W. i H. W.

z udziałem E. K., J. J. i B. J.

o ustalenie sposobu korzystania z nieruchomości wspólnej

na skutek zażalenia uczestniczki E. K.

na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I (pierwszym) postanowienia Sądu Rejonowego w Iławie

z dnia 28 grudnia 2012r., sygn.akt I Ns 692/12

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I Cz 120/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Iławie w sprawie z wniosku Z. W. i H. W. z udziałem E. K., J. J. i B. J. o ustalenie sposobu korzystania z nieruchomości wspólnej oddalił wniosek E. K. o zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu orzeczenia przywołano art.102 ust.1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2005r. Nr 167 poz.1398) zgodnie z którym zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba, która złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania dla siebie i rodziny i wskazano, że uczestniczka takiego oświadczenia nie złożyła. Podniesiono ponadto, iż aktualnie uczestniczka nie ma obowiązku uiszczenia jakichkolwiek kosztów sądowych. W odniesieniu do wniosku o ustanowienie pełnomocnika wskazano, że sąd uwzględnia wniosek jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uznaje za potrzebny (art.117§5 kpc). Taka sytuacja zachodzi w szczególności wówczas, gdy nieporadność strony prowadzi do tego, że przy faktycznym lub prawnym skomplikowaniu sprawy nie jest ona w stanie wykorzystać prawnych możliwości jej prawidłowego prowadzenia (orzeczenie SN z dnia 2 marca 2005r. III CKN 533/04). Uczestniczka natomiast radzi sobie z prawidłowym formułowaniem żądań poprzez swego dotychczasowego pełnomocnika.

Z tych przyczyn orzeczono jak w postanowieniu.

W zażaleniu na to postanowienie w części oddalającej wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych uczestniczka E. K. domagała się jego zmiany i uwzględnienia tego wniosku.

Skarżąca podniosła w uzasadnieniu zażalenia, iż jej sytuacja materialna jest niekorzystna i uzasadnia obawę, że w przyszłości powstaną koszty postępowania, których nie będzie w stanie ponieść. Podała, iż ponosi znaczące koszty leczenia i znaczne wydatki na bieżące utrzymanie, na które otrzymywana emerytura nie wystarcza.

. Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jako nieuzasadnione nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż skarżąca nie wykazała za pomocą złożonego oświadczenia, że nie ma możliwości uiszczenia żadnych kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny z punktu widzenia obowiązującej regulacji prawnej mając na względzie z jednej strony jej sytuację materialną a z drugiej brak danych o ewentualnej wysokości kosztów sądowych, jakie mogłyby obciążać uczestniczkę w niniejszym postępowaniu. Zgodnie z art.102 ust.1 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010r. Nr 90, poz.594 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Ocena złożonego oświadczenia należy do sądu i dokonywana jest zgodnie z ogólnymi zasadami wyznaczającymi sędziowskie uznanie i w tym wypadku zasady te nie zostały naruszone.

Trzeba zaznaczyć, iż ubiegający się o zwolnienie od kosztów winien przede wszystkim w każdym wypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach, do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny. Dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w swych dochodach przez odpowiednie ograniczenie innych wydatków nie będących niezbędnymi dla utrzymania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 1984r., II CZ 104/84 oraz z dnia 24 lipca 1980r., I CZ 99/80). Wytaczając powództwo lub podejmując obronę strona powinna liczyć się z kosztami z tym związanymi i gromadzić potrzebne środki z dochodów uzyskiwanych w dłuższym okresie (vide: uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 14 października 1983r., I CZ 151/83, OSNC 1984/5/82). Dopiero gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające - może zwrócić się o pomoc państwa. Podkreślenia wymaga, iż zwolnienie od kosztów sądowych stanowi wyjątek od zasady ich tymczasowego ponoszenia przez osoby wnoszące do sądu pisma procesowe. Instytucja ta stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które ze względu na ich wyjątkowo trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Tych wszystkich okoliczności nie można rozważać w sytuacji, gdy na uczestniczkę nie ciąży obowiązek poniesienia kosztów sądowych.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 385 k.p.c. i w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie jako bezzasadne.